

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETNO—YEAR XIV.

Cena lista

je 25.00.

Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 145) authorized by the Act of October 2, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

KOLONIČNI ŽELEZNIKI SKLAD SO NAJBZRŽ SPREJET.

SPREJTE POTEZE REPUBLIKANSKIH STARIN SO TO OMOGOČILE.

Od farmarskega bloka je ostalo v opoziciji menda le še šest senatorjev.

Washington, D. C. (Fed. Press) — Slišijo se govorice, da je bila med poljedelskim blokom in staro republikanskim gardo napravljena kupčija, ki omogočuje sprejem Winslow-Towndove predloge za ustanovitev železničkega kolobarnega sklada. To se najbrž zgodi v prihodnjem januarju. Predloga je bila že sprejeta v zbornici in bo podpisana takoj od predsednika, ko bo sprejeta v senatu.

Dva meseca nazaj je agrarni blok ostro nastopal proti tej predlogi. V zbornici je bila zanjo oddana velika večina, toda njeni zgovorniki so se bali predložiti do senata prej počitnicami. Na to so jo porinili na stran. V tem času pa železnični zakulisniki in nazadnjaki niso držali svojih rok križem. Bili so vedno na delu z upanjem, da bo predloga sprejeta, čeprav z majhno večino.

Obljube, da se izdela visoka caina za farmarske proekte, je bila tista vada, ki je povzročila, da je pričela ponehavati opozicija farmarskega bloka. Blok je bil res ustavnoven z namenom, da so bojuje za visoko colnino na farmarskih pridelkih. Penrose, predsednik finančnega odbora, in njegovi oporniki so se poslužili tega fakta, da zvabijo farmarski blok na svojo stran. In to se jim je posrečilo z obljubami, da se bo uvaževala visoka colnina za farmarske proekte.

Sliši se tudi govorica, da je bil tudi na zastopnike železničarskih bratovščin napravljen pritisak, da so postali prijazni napram železničnemu kolobarnemu skladu. Nekoč so zastopniki organiziranih železničarjev zelo ostro nastopal proti temu skladu in vsemu, kaj je z njim v zvezi. Njih opozicija se je zadnje čase polegla in siši se šepetanje, daso se "polegli", ker je železnični delavski odbor odklonil stvarno železničarjev.

Je pač javna tajnost, da se železničarske bratovščine niso hoteli udeležiti stavke in da so bili predsedniki železničarskih bratovščin najbolj sredni ljudje med vsemi ljudmi v Združenih državah, ko je železnični delavski odbor podal razsodbo, da je bilo mogoče preklicati železničarsko stavko, obenem pa ohraniti glas "neupognjenih voditeljev". Dokazov seveda ni še zdaj, da je bila storjena obljuba, da se preneha z bojem proti železničnemu kolobarnemu skladu, ali značilno je, da je postila njih opozicija.

Člani farmarskega bloka so imeli uspeh in so saj iztisnili obljube, da se uvede colnina na farmarske proekte. Amendamenti nalačajo železničnim podjetnikom, da odnehajo od svojih tirjatev napram vladi na podlagi "znižane delavake sposobnosti" v vojnem času. Neki drugi amendmenti bo pa določali, da se denar uporabi za popravila na železnicah, opreme itd.

Marsikdo je zdaj razočaran zaradi farmarskega bloka. Ko je bila blok ustanovljen, so mnogi pričakovali od njega, da pomaga sodelovati samo pri dobrih zakonskih predlogah. V originalnem poljedelskem bloku so bili republikanci in demokratje. To blok je bil razredčen, ko je bila Norrisova farmarska predloga odklonjena. Demokratje iz južnih držav so bili pridobljeni za administracijo, ko so jim obljubili, da bombažni nadniki prejmejo od vojne finančne korporacije velika poslojja. Severni republikanci so se pričeli podajati, ko je jim je bila obljubljena.

2937 RUDARJEV UBIJIH V PRETEKLEM LETU.

Istočasno je bilo 266,000 rudarjev ranjenih pri delu.

RUDARJI SO POVPREČNO DELALI 257 DNI.

Washington, D. C. — Vladni rudniški biro poroča, da je 2937 rudarjev izgubilo življenje v letu 1920 pri nezgodah v vseh rudniških širok Združenih držav. V istem času je bilo 266,000 rudarjev telesno poškodovanih več ali manj. Tu so včetni premogovniki, rudniki kovin, kamnołomni in različni drugi rovi, dajte peči za koki in rudotoplilnice brez plavžev.

V teh industrijsih je bilo lanakovo leto uposlenih 1,088,000 delavcev, ki so skupno izvršili 279,400,000 delavkov, ozroma je vsak delavec delal povprečno 257 dni v letu.

V premogovnikih je v letu 1920 delalo 4000 delavcev več kakor v prejšnjem letu, medtem ko je število zaposlenev v vseh drugih rudniških padlo.

V rudniških bakra je 4000 izgubilo delo, v rudniških železa 1700, v rudniških zlata in srebra 2200 in v jaham svinec, kositra ter kobilcev 1300 mož.

POUK V JAVNIM SOLAH ŠE SPREMINJ.

Chicago, Ill. — Hart Hanson, član žolskega sveta za javne žole, je rekel te dni, da nova učna knjige, ki se bodo po 1. januarju dajale brezplačno učencem v javnih solah, bodo tudi spremenile pouk.

Otroci se ne bodo ved nelli risanja samo "zaradi risanja", temveč v svetu praktičnih potreb.

Risanje rož, dreves in živali odpade in poučevalo se bo risanje stenskega papirja, vrtnih ograj, mostov in drugih takih redi, ki so potrebne v gospodarstvu in industriji.

"Otroke je treba že v javnih solah pripravljati za družinsko življenje in ekonomijo," je dejal Hanson. "Barbav glede alkohola in cigaret bo odpravil iz novih knjig in namesto pride pouk o rednem življenju, odprtih oknih in vajah na prostem v svežem zraku za ohranitev zdravja in razvoj krepkega telesa. Bralne naloge do četrtega leta bodo posvečene mehaniki. Celo staromadni a, b, c bo radikalno spremenjen."

VРЕМЕ.

Chicago in okolica: V četrtek restavno in mrzlo. Dež ali sneg. Severni veteri. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 44, najnižja 38. Solnce izide ob 6:32, zade ob 4:36.

Ijena visoka colnina na farmarske proekte. V bloku je v resnici samo šest naprednjakov, drugih osemnajst republikanskih članov bloka pa izbrabilo blok, da iztisne od reakcijarnih voditeljev koncesije. O LaFollettu in Kenyonu govorje, da sta edina senatorja, ki ne odstopita od opozicije proti železničnemu kolobarnemu skladu. Sveda sama ne bosta mogla prečiniti tega sklada, čeprav ne odnehati od opozicije.

Nazadnjaka starci gards v re-

publikanski stranki je s pretinimi potezami ugnala farmarski blok. Večina postav ne bo učinkovita, ker so ji dodeljeni avizirni amendamenti. Capper-Tinherjeva predloga lahko takoj sledi za zglez. Watson se prav nič ne ozira na svedenost senata in vsa znamenja govore, da predloži dokaze o svojih trditvah. Vsako jutro in skozi več dni je zahteval besedo in je čital brzjavke in pisma bivših vojakov, ki so prihajali iz vseh krajev Združenih držav. V teh pismih, ki so bila zanečena v zapisnik, so se mu zahvaljevali za stališče, ki ga je zavzel in obljubili so mu, da potrdijo njegove izjave. Watson govoril odprt o profitarnosti, o sebičnosti naših "južnih zaveznikov", o brutalnosti nekaterih ameriških častnikov in drugih neprijetnih rečeh. Sred-

SUNEK V SRŠE—NOVO GNEZDO.

OSTRO-SO ZADELE KEMERDE SENATORJA WATSONA.

Njemu ni seveda nič svetega, kar radi tega stekajo profesionalni političarji, kot da jih thadi mora.

Washington, D. C. (Fed. Press)

— Senator Tom Watson iz Georgije, nekoč predsedniški kandidat populistične stranke, je v oficijelnom Washingtonu ravno tako priljubljene kot ospnike ali katera druga nalesljiva bolesen. Njegove ponovne izjave, da so bili ameriški vojaki obeseni v Franciji brez pravilne obravnavne, so povzročile nepríjemne reakcije, ki so seveda igrali v petljico.

Varšava, Poljska, 8. nov. — Najnovnejši poskus atemana Petlure, strmoljavični sovjetski vladu v Ukrajini, je popolnoma ponesrešil.

Petlurove bele čete, ki so prodile največ petdeset milij v notranjosti Ukrajine, so bile temeljito teperene in zdaj so na divjem begu čez poljsko in rumunsko mejo od koder so prišle.

Ko je Petlura pred enim tednom nepríčakovano udrl čez ukrajinsko mejo in okupiral Husatin in Grodek, kjer sta bili majhni sovjetski posadki, je pozval ukrajinsko ljudstvo na vstajo in odredil mobilizacijo vseh sposobnih moških, toda nič ne se nbenil za njegove apele, proklamacije in odredje. Prebivalci v vseh mestih so ignorirali Petluro in poskrili sovjetske uradnike pred Petlurovimi banditi.

Aventura protivovjetskih tolip na triajala dolgo. Rdeče čete so se kmalu pojavile v invadiranem teritoriju in naredile konec Petlurovi "osvoboditveni kampanji". Ob reki Zbruc se rogovili nekaj banditskih tolip, ki pa so brez moči. Sovjeti so rekupirali Husatin in Grodek ob meji.

Petlura je naredil ukrajinskemu ljudstvu prace škode. Njegove tolpe so razdelile del telefonske linije in porozale telegrafake in telefonske žice v okupiranem teritoriju. Kmetje so tudi bili oropani živine in žita.

OGROMEN SHOD ZA SLOBODO INDIJCEV.

Boston, Mass. — Pred dnevi se je v mestu zbral velik shod mas iz simpatije do bojevanja Indijcev za njihovo slobodo. Granville McFarland je predsedoval shodu "Prijateljev indijske slobode" in je v svojem govoru z ostriimi besedami napadel angleško vladu radi njene tradicionalne zasuževanja, ter njene nastopa proti ustašem v Indiji; izjavil je, da je bila prej, ko je še bila Indija slobodna, 66 odstotkov ljudi, ki so znali čitati in pišati, sedaj pa, ko jih je podjetna Anglija — prinašala kulturne — je v deželi komaj 6 odstotkov ljudi, ki vedo čitati in pišati. "Pred 150 leti," je rekel McFarland, "je bila Indija bogata in srečna dežela. Angleži so njeni njeni industriji, da vladajo celo vse v občini, ki so vse v normalne dane.

Haley in Jones sta skušila skupaj v britiski armadi. Haley je Kanadčan. Pri nekem naskoku je bil Haley težko ranjen. Jones je zadel svojega prijatelja na ramo in ga zavlekel v neko jamo. Tu je čakal do noči. Ponoči ga je nesel po prvih streliških parkov.

Na Francoško je dosegla ameriška armada in Jones je bil transferiran. Ko je bilo proglašeno premirje, je bil Jones nastanjen v Fort Slootmu, Haley pa je vrnil v Kanado. Po dveh mesecih je Jones deserteril in se nastanil v Kanadi. Tu se je oženil, vojno sodišče ga je pa obsojilo na šest mesecov zapora zaradi deserterjanja. Sledil je s Haleyjem v Haley mu je rekel, da mi tvoje pači, vrnem se v Združene države in presidim kazen za tebe. Kako dogovorjeno, tako storjen, čeprav se je Jones nekaj časa vrnasel svojega prijatelja.

Haley niso poznali v kaznični in pričel je odsluševati kazničnega prijatelja. Dne dvajsetega septembra so odkriti, da Haley ni Jones. Haley je trdil, da je Jones. Primerjali so odstotki prstov in dognali, da Haley ni Jones. Vojni department v Washingtonu je odredil, da se Haley izpusti iz zapora, obenem pa je odredil, da se Jones arretira, ker vojni department ne vpoštova Haleyjevo žrtvo. Ko so Haleyja izpustili, je skomignil z rameni in dejal: "Čuden je ta svet. Tam v Franciji mi je rešil življenje. Ženo ima, ki ga potrebuje. Tako malo sem zanj storil, pa še tega ne vpoštujem."

AMERIŠKA LEGIJA PROTIDEBOVU OSVOBODITVL.

Kansas City, Kans. — Na konverenciji Ameriških legionarjev je bila sprejeta rezolucija, ki zahteva, "da morajo Deb in vsi drugi politični zločinci ostati v jezi, ker so grošili proti zakonu."

Watson se prav nič ne ozira na svedenost senata in vsa znamenja govore, da predloži dokaze o svojih trditvah. Vsako jutro in skozi več dni je zahteval besedo in je čital brzjavke in pisma bivših vojakov, ki so prihajali iz vseh krajev Združenih držav. V teh pismih, ki so bila zanečena v zapisnik, so se mu zahvaljevali za stališče, ki ga je zavzel in obljubili so mu, da potrdijo njegove izjave. Watson govoril odprt o profitarnosti, o sebičnosti naših "južnih zaveznikov", o brutalnosti nekaterih ameriških častnikov in drugih neprijetnih rečeh. Sred-

SOVJETSKE ČETE IZGNALE PETLURO.

MLEKARJI ODIRAJO TUDI V WASHINGTONU.

ZADOVOLJILO SE Z MALENOSTJO — 68-OĐSTOTNIM PROFITOM.

Vpričo takega oderuštu se druge volebnične časopise pisati o padanju cen.

Washington, D. C. — Mlekari v glavnem mestu imajo pri mleku osem in štirideset odstotkov profita. Kongresnik Lambert iz Wisconsina pravi, da je to profitabilnost krive, da je mleko tako drago, daširavno je zelo važno za prehranitev ljudi.

Preiskava je dognala, da farmarji, ki se pogosto z mlekarstvom, dobre komaj toliko za mleko, da krijejo produksijske troške. Podvojitev potov za dovozjanje mleka je en varok, da ima mleko visoko ceno. Najglavniji varok je pa profitarnost. V splošnem sodijo, da kongresnik Lampert predloži predlog, ki določa, da občina prevzame razdelitev mleka.

Dokaz o oderuštu z mlekom je jasen in odprt! Volebnične časopise pa navdile temu zagovarja sahtevo profitarjev, da je treba davek na nadprofit odpraviti, do podnimskega daveka pa mlinati. Ravnato tako to časopise farba javnost, da padajo cene živiljenjskim potrebnim in da je zaradi tega zmiliti mense, da se toliko preje vrnebo v normalne dane.

ZASTOJ NI JE SPOVOVAL ZA SVOJEGO PRIMJERJA.

Port Huron, Mich. — Harry W. Halej je napustil vojno kazničnico. Odslužil je za svojega prijatelja Thomasa G. Jonesa šest mesecov ječe, ki mu je rešil na Francoškem živiljenje.

Haley in Jones sta skušila skupaj v britiski armadi. Haley je Kanadčan. Pri nekem naskoku je bil Haley težko ranjen. Jones je zadel svojega prijatelja na ramo in ga zavlekel v neko jamo. Tu je čakal do noči. Ponoči ga je pa obsojilo na šest mesecov zapora zaradi deserterjanja. Sledil je s Haleyjem v Haley mu je rekel, da mi tvoje pači, vrnem se v Združene države in presidim kazen za tebe. Kako dogovorjeno, tako storjen, čeprav se je Jones nekaj časa vrnasel svojega prijatelja.

Prijetje izjavlja, da lastnijo kontrolujoč interes v neki delavnični, v kateri se izdelujejo ženske oblike. Finančno je tudi zainteresiran v kinematografskih gledališčih in v časniku "Warheit."

Sodnik John P. Clarke, ki je spisal utemeljitev razsodbe prisivnega sodnika, pravi v tej izjavi, da bizički interesi sodnika Levyja niso taki, ki so prepovedani sodnikom.

Sodnik Levy je podal veliko razsodbo, ki so bile sovražne delavnični, v kateri se izdelujejo ženske oblike. Finančno vpravil je tudi te razsodbe smatra strokovno organizirano delavništvo za tako tehten vzrok, da se sodnik odstavi.

ZMADA SOCIALISTOV V NEW YORKU.

Socialistična občinska odbornika, ki sta bila ogoljufana za glasovanje prišla končno v mestni svet.

New York, N. Y. — (Federated Press) — Socialistična stranka v New Yorku je tuk pri volitvami za nov občinski odbor izvojevala veliko zmagu, ko se ji posrečilo do kazati klob kolosalnim oviram s strani vladajočih strank, da sta bila njena kandidata Algernon Lee in Edward Cassidy pravilno izvoljena pri zadnjih volitvah pred dvajsetletimi meseci. Proces ponovnega štetja glasov se je vsekeli malone dve leti in ves čas sta sedela v občinskem odboru dva tamanita, ki nista bila izvoljena.

Ko je tamanitska organizacija (newyorski demokrat) izčrpala vse sredstva, da zabrani socialistom vstop v mestno zbornico, je moralno končno kapitulirati, kajti bati se je bilo, da gotovi tamaniti pridejo v ječo. Ustoličenje dveh socialističnih odbornikov se je izvršilo zadnji teden na izredni seji občinskega odbora. Lee in Cassidy, ki zastopata 8. in 20. distrikter, bosta služili samo dva meseca, da sta bila izvoljena za dve leti. Oba pa imata pravico zahtevati plačo za ves termin, to je vsoto \$3000, ki gre občinskemu odborniku.

Krisa na Japonskem.

Tokijo, 8. nov. — Marki Sajonji, priatelj umorjenega Hara in pristal njegove stranke, bo menda bodoči ministrski predsednik. Politiki voditelji se strinjajo, da boljšega moča nimajo, ako hoče Japanska obdržati dosedjan program z ozirom na notranje zadave in konferenco v Washingtonu. Ako bo imenovan Sajonji, tedaj stanejo stari ministri v vladu.

Policija je aretirala postojanje načelnika Hashimota, ki je bil nameten na kolodvoru Otsuka Želatnice, na katerem je bil Hara umrčen. Atentator, ki se piše Rjiji Nakoka, taj, da je imel za krive, toda policija mu ne verja in zasiljuje našubence na omenjenem kolodvoru. — Umorjeni ministrski predsednik Hara je bil včeraj pokopan. Pogrebne ceremonije so bile zelo pripadne, toda prisostvovalo jih je na tisoči ljudi.

Pomod na Sovjetsko Evropo.

Moskva. — V guberniji Saratov je posejanih milijon dejetnih zemljev z ozimino, to se pravi 30 odstotkov več kakor prejšnje leto.

15. oktobra je Narodna organizacija pricela s prehranjevanjem 25,000 otrok v Saratovu.

V tatarsko republiko je prispevala ameriška pomočna organizacija s 3000 pudi živil, ki so namenjena za prehranitev 150,000 otrok.

V Čuvašenski guberniji je ustavljena za 90,000 otrok javnih kuhih.

Poločaj v Uralskih deželah je katastrofalen. Nitko kodenka kruha ni dobiti. Z dejede se ljudstvo izselje v Ukrajino. Slučajni smrti radi-lakote so veliki in nemogoče sedaj dognati nihil število. V Uralskem se nahaja veliko število napuščenih otrok in vsi otroci domovi so z ujini napočeni.

V republiki Kirgiz je uničenih 90 odstotkov pridelka. Kakin 50 odstotkov prebivalstva trpi najhujši glad. Vsejidel vsa domačina živina je že pobita, ker ji niso ljudje imeli česa dati in so moralni kaj imeti za prehranek. V Orenburgu so ustavljene tri velike javne kuhih.

Prve dni novembra je kakih 40 sanitetnih vlakov napolnjenih s stradalimi otroci zapustilo glavnove province ob Volgi. Ceta rdeče armade v Saratovu je vzele v prekrbo 800 otrok.

Od ameriške pomočne akcije ustanovljenih 20 kuhih v Petogradu prehrana dnevno 14,000 otrok. Ustanovila jih bo še dajnih 40, da jih bo vseh v Petrogardu 100.

Moje volitve na Portugalskem.

Lisabona, 7. nov. — Predsednik Almeida je s posebnim dekretem razpisal volitve za nov parlament za dne 11. decembra.

Srbski dinar tudi pada.

Belgrad, 7. nov. — Vrednost srbskega dinara je zelo padla. Danes je 82 dinarjev za ameriški dollar.

PADANJE MARKE: TUDAJ SO TRI ZA NIČ OBIZV.

Predsednik nemške republike ima \$750 tedensko plačo.

New York, N. Y. — Vrednost nemške marke se vedno pada. V pondeljek je padla na 32 desetin centa, to je približno tri marke za eden cent.

Ljudje, ki imajo dovolj časa, so izračunali, da na podlagi sedanja nemške valute prejema Fritz Ebert, predsednik nemške republike, \$7.50 plače na teden. Ebert ima 120,000 mark na leto, teda danes je treba 300 mark za eden dolar.

Iz Berlina je prilej vest, da je Liga industrijskih pagudila vladu svoj inozemski kredit v vsoti milijarde zlatih mark, saj voda za vrsto socialno zakonodajstvo, odpravi osmurni delavnik itd.

"Vorwaerts", gospodar večinskih socialistov, napada ponudbo, rekoč, da pomeni popolno zasuknjene nemške industrije po inozemskih in domačih bankirjih.

NEVARNA OPERACIJA.

Minneapolis, Minn. — V bolnišnici minnesotske univerze so zdravnik vzel 2-letnemu Dawsonu Bardiemu iglo iz area. Zdravnik ima na zanesljivo skupino pokurito veliko koruze na letošnjo zimo kurilj s koruzo namesto s premogom.

Mali Dawson se je igral in pri igri je padel v košek, v katerem je bila igla, ki se mu je zapletila v telo.

Operacijo je izvršil dr. A. C. Strachauer. Odprti je malo telesce do area. Pri vsakem udarec area se je pokazala glavica igle. Z majhnim instrumentom je zdravnik potegnil iglo iz area. Ki je takrat bilo 120 v minut. Brez je po operaciji pričelo kmalu biti normalno.

SENATORJI ZAHTEVATO JAVNE SEJNE KONFERENCO.

Washington, D. C. — V sestatu se vrati vroča bitka za odprtje seje in popolno publicitetno na konferenc za omajitev oborezovanja. Boj za odprtje zborovanje voditi senatorja Borah in Harrison. V senatu je rezolucija, ki nalaže ameriškim delegatom, da uporabi svoj vpliv za javne seje. Javno zborovanje konference se ne razume, da bi bilo odprtje občinstvu, temveč da vseki seji prisostvuje omajeno število časnikarskih potročevalcev, ki bi bili prosti vsake cenzure.

SAMO AVTOMOBILI UREJLI 9108 LJUDI

Washington. — Trgovski departement je potom statistike dogral, da je bilo v letu 1920 od avtomobilov ubitih 9108 ljudi samo v Združenih državah.

Nemški poslanik na potu v Ameriko.

Berlin, 8. nov. — Edmund von Thermann, zastopnik nemške republike v Washingtonu, je odpovedal v Ameriko. Njegovo osoblje obstoji iz — dveh pomočnikov. Velika finančna kriza, v kateri se nahaja Nemčija, zahteva, da njeni poslaniki vrnijo vse svoje poslane dokumente, ki jih je nadaljuje.

Nekaj je način na katerem je vrnjeno.

London, 8. novembra. — Francis Younghusband, predsednik Geografskega društva, je naznani,

da je ekspedicija, katero je društvo poslalo v Asiju, da spise na najvišje gore na svetu Everest v Himalajah, doseglia kolikor je mogla dosegli v tem letu. Ekspedicija je pripomnila na točko 6000 šečeljev pod vrhom gore. Younghusband pravi, da je zdaj treba dobiti ljudi, ki bodo mogli prenesti stralno burjo in mraz, ki jih čaka, ko bodo plesali dve milji visoko po navpični steni, ki je podoba estrih nobenih.

Plesanje na najvišje gore na svetu.

Rim, 8. novembra. — Francis Younghusband, predsednik Geografskega društva, je naznani, da je ekspedicija, katero je društvo poslalo v Asiju, da spise na najvišje gore na svetu Everest v Himalajah, doseglia kolikor je mogla dosegli v tem letu. Ekspedicija je pripomnila na točko 6000 šečeljev pod vrhom gore. Younghusband pravi, da je zdaj treba dobiti ljudi, ki bodo mogli prenesti stralno burjo in mraz, ki jih čaka, ko bodo plesali dve milji visoko po navpični steni, ki je podoba estrih nobenih.

Fašisti zborajojo.

Rim, 8. nov. — Tu se vrati zborovanje fašistov, ki namenjava svojo bojno organizacijo spremeniti v politično stranko.

Vihari v Franciji in Belgiji.

Paris, 8. nov. — Sloviti vihari

VPORABA KORUŠE ZA KURU VO SE DEPLAČA.

Tako prvi tajnik za poljedelstvo Wallace.

Washington, D. C. — Poljedeljski tajnik Wallace je dejal te dni, da se ni treba žuditi poročilom iz mnogih krajev, da bodo farmerji letos zimo kurili s koruzo namesto s premogom.

"Cena korusa je ponekod 32 centov buščil, ponekod pa 20 centov kar je toliko kot premog po dveti doljarjev tonu. Ker ni mogoče dobiti premoga po deset doljarjev tonu, se farmerji izplača, da požege koruso namesto da bi jo prodal po dvajset centov in kupoval premog po petnajst doljarjev," je reklo Wallace. Po njegovem mnenju se bo letos zimo pokurito veliko koruze na mestu s premogom.

Enajsta sezona čikaške opere se otvorita prihodnji pondeljek v opernem gledališču Auditorium. V torek zvečer se bo pel "Tosca" in v tej operi nastopi prvi jugoslovanski tenorist Pattiera. Za njegov debut se zelo zanimajo ljubljenci opere. Dalje bo pel v "Aidi" drugo soboto popoldne, 19. nov., začetek ob dveh. Kdo ga želi poslušati, si mora takoj nabaviti vstavnice, kajti boljši sedeži v opernem gledališču so navadno prodani teden dni prej. Cene se dažev so od 77c do \$6 z vojnim davkom.

POLITIČNO KIPENJE V JUINI AMERIKI.

Buenos Aires, 8. nov. — Poljedeljaj Paragvaju, kjer je bil pred enim tednom strmoljavljen predsednik republike brez krvolitja, je še vedno slab. Podpredsednik Paiva, ki je nasledil predsednika, je moral v soboto odstopiti na britiski v Kongresu, ki je sklenil, da edino zbornica ima pravico voliti začasnega predsednika, dokler ljudstvo ne izvoli stalnega. Pristali Paiva so zdaj napovedali boj Kongresu. Iz Asunciona jevijo, da so se uprili mornariški kadetje, zapri svojega poveljnika in odpulili z bojno ladjo proti glavnemu mestu.

Bogota, Kolumbija, 8. nov. — Suarez, predsednik Kolumbije, je včeraj rezigniral vsele velike opozicije v zbornici, katera zdaj razpisuje nove volitve.

AMERIŠKI RAZRUEVALEC JE KASDEL NA KLBUL.

Los Angeles, Cal. — Neki ameriški razruevalec, ki je dodajan pacifičnemu brodovju, je nasledil pri otoku Angelu. Dve včelinji ladiji sta odpali na pomoc.

Nov konflikt med Anglijo in Francijo.

London, 8. nov. — Anglija in Francija sta si zopet v lašeh. Počet spora je bila pogodba med francosko vlado in turškimi nacionalisti v Angori. Na temelju te pogodbe je Francija odstopila nekaj teritorija Turkom. Anglija protestira proti temu, rekoč, da Francija ni nikdar anektirala dotičnega teritorija, torej ne more raspolagati z njim. Kako se poteka, se je angleška vlada pritožila na tigo narodov. To je še treći spor med Anglijo in Francijo v tem letu.

Rockefellerov načrtal olje v Češkoslovačiji.

Praga, 8. nov. — Češkoslovačka vlada je podpisala pogodbo s Standard Oil Co., na temelju katere ima Rockefellerville trust pravico inkorporati češke vrele za dobro trideset let.

Jugoslovanski čete pred Skadrom.

Rim, 8. nov. — Iz jugoslovanskih virov se poroča, da bodo Jugoslaveni v severni Albaniji vrak čas okupirali Skadar. Bojničevanje se nadaljuje.

Mehika ne maza novih posojil.

Mexico City, Mehika, 8. nov. — Predsednik Obregon je izjavil v svojem poročilu, tiskajočem se finančnega položaja, da vsi bankirji, ki ponujajo posojila mehiki vladi, so bili informirani, da Mehika ne bo najemala nobenega posojila dokler ne poravnava svojih starih obveznosti. Pogajanja z inozemskimi finančnimi interesi, ki se nahajajo odškodnino, se nadaljujejo. Obregon zanika vest, da ima vlastna letos 20 milijonov poslov dečeta.

Češkoslovačka rekvizira pri kmetih.

Monako. — Pri praskah na češkoslovačko-ogrski meji s Hrvaševimi in okrajevimi etnami so imeli delo posadke presejnjega aguba. 11. moč je bilo mrtvih in 20 ranjenih. Poleg tega je odpoval nemški element in se zoperstavljal mobiliziranju. V Hebu je bilo 40 mrtvih in 80 ranjenih, ko so češki kmetje rekvizirale kmetom konje za mobilizacijo. Mosti gotovine so jim častniki pri rekvizirjanju konjev izdelali nakazni na davnje oblasti. To je povzročilo, da so se češki kmetje spoperstavili in niso hoteli oddati konje.

Fašisti zborajojo.

Rim, 8. nov. — Tu se vrati zborovanje fašistov, ki namenjava svojo bojno organizacijo spremeniti v politično stranko.

Vihari v Franciji in Belgiji. Paris, 8. nov. — Sloviti vihari

OTVORITEV ČIKAŠKE OPERE PRIHODNJI TEDEN.

Jugoslovanski tenorist nastopi prvič prihodnji tork.

Enajsta sezona čikaške opere se otvorita prihodnji pondeljek v opernem gledališču Auditorium. V torek zvečer se bo pel "Tosca" in v tej operi nastopi prvi jugoslovanski tenorist Pattiera. Za njegov debut se zelo zanimajo ljubljenci opere. Dalje bo pel v "Aidi" drugo soboto popoldne, 19. nov., začetek ob dveh. Kdo ga želi poslušati, si mora takoj nabaviti vstavnice, kajti boljši sedeži v opernem gledališču so navadno prodani teden dni prej. Cene se dažev so od 77c do \$6 z vojnim davkom.

Enajsta sezona čikaške opere se otvorita prihodnji pondeljek v opernem gledališču Auditorium. V torek zvečer se bo pel "Tosca" in v tej operi nastopi prvi jugoslovanski tenorist Pattiera. Za njegov debut se zelo zanimajo ljubljenci opere. Dalje bo pel v "Aidi" drugo soboto popoldne, 19. nov., začetek ob dveh. Kdo ga želi poslušati, si mora takoj nabaviti vstavnice, kajti boljši sedeži v opernem gledališču so navadno prodani teden dni prej. Cene se dažev so od 77c do \$6 z vojnim davkom.

Enajsta sezona čikaške opere se otvorita prihodnji pondeljek v opernem gledališču Auditorium. V torek zvečer se bo pel "Tosca" in v tej operi nastopi prvi jugoslovanski tenorist Pattiera. Za njegov debut se zelo zanimajo ljubljenci opere. Dalje bo pel v "Aidi" drugo soboto popoldne, 19. nov., začetek ob dveh. Kdo ga želi poslušati, si mora takoj nabaviti vstavnice, kajti boljši sedeži v opernem gledališču so navadno prodani teden dni prej. Cene se dažev so od 77c do \$6 z vojnim davkom.

Enajsta sezona čikaške opere se otvorita prihodnji pondeljek v opernem gledališču Auditorium. V torek zvečer se bo pel "Tosca" in v tej operi nastopi prvi jugoslovanski tenorist Pattiera. Za njegov debut se zelo zanimajo ljubljenci opere. Dalje bo pel v "Aidi" drugo soboto popoldne, 19. nov., začetek ob dveh. Kdo ga želi poslušati, si mora takoj nabaviti vstavnice, kajti boljši sedeži v opernem gledališču so navadno prodani teden dni prej. Cene se dažev so od 77c do \$6 z vojnim davkom.

Enajsta sezona čikaške opere se otvorita prihodnji pondeljek v opernem gledališču Auditorium. V torek zvečer se bo pel "Tosca" in v tej operi nastopi prvi jugoslovanski tenorist Pattiera. Za njegov debut se zelo zanimajo ljubljenci opere. Dalje bo pel v "Aidi"

Kaj mora človek vedeti o jetiki.

V združenih državah umre vsak leto 150,000 oseb. Vsaka tretja oseba v starosti od 15 do 45 leta umre za to bolezni. Približno 1 milijon ljudi je, ki trpe za to bolezni in ravnotako veliko število ljudi je, ki imajo že kašicu v sebi, toda tegu ne slutijo. Čim več človek ve o lastnostih, načinu in znakih te boljosti, temveč more doprimesti, da skrbi za varnost njegova razpoljitev.

Zdravniška veda je napredovala, da se v mnogo slučajih bolezen je lahko zdravi, ako so prične zdraviti. Če se pa bolzen odprtječe v razširjenem stadiju, tedaj je zdravljenje teživo in pogosto brezuspešno.

Prvi pojavov te bolezni človek nikakor ne sme prezeti in, ako se padaljujejo, je treba takoj iskatи zdravniške preiskave.

Prvi najsvadnejši pojav si je, ali jetike je počakanje, ki se zdi takoj sumljivo, ko traja nad tri tedne.

Kronično kašiljenje, to je tako, ki mogče traja leta in leta in pri tem oseba tudi izplaiva, je stotako svarilni pojav, čopras se drugače oseba poteri zdravja.

Drugi pojav jetike je, ako se človek podeni neverjetno trudnega in se ga prijemlje dremavica. Ta pojav je skoraj enak onemu pri malariji in se ga pogosto tu di pripomenu malariji ali oslablosti živčev. Navadno se poleteva spanec v takem slučaju popoldan od 2 do 6 ure in v takih slučajih je bolnik ves zarndel v levo in oči se mu bliše kakor v mrzlici. Pogosto bolnik ustane, ravnotako truden in postelje kakor je legal. V takih slučajih je potrebno, da si človek poišče zdravnika.

Tretji pojav jetike je hujšanje in stalno nepojmljivo ingubljanje na teki, s čemur se tudi izgublja apetit in se pojavitajo bolečine v želodevu. Nered v želodcu, poleg katerega se pojavitajo tudi kašelj, ljudje nazivajo "želodčno kašiljenje". Najvarnejše je v takem slučaju putiti se od dobrega zdravnika preiskati, da on dozna, kaj pomiri želodček nered in kašiljenje.

Pogoste je prvi simptom jetike pljuvanje krvi. Prijeti se lahko, da se bolezen sele dolgo po tem pojavu raspase. Pljuvanje krvi je redek pojav jetike in ko se komu kaj takšega pripeti, mora neposredno takoj iti k zdravniku.

Potencje ponosi pri spanju, je tudi pojav tuberkuloze, toda pred tem so navadno že prej drugi pojavi.

Stalne bolečine v prsih, posebno pa na ramenih morejo biti skrbno preiskane, ter se jih ne sme smatrati za kak "revmatizem" ali kako drugo bolesnost, kajti one so pogoste prvi pojav tuberkuloze ali vnetje pljuč.

Vseh pojavov jetike je sedem, torej zadnji, ki je skoraj vedno navadno nevarno krvavenje.

Vsek izmed teh pojavov je sumljiv in pacienti ne zamejo prav nič odlaziti, temveč se takoj zateže do izvedenega zdravnika. Zdravnik vedno zahteva, da mu mora pacient razgaliti prsa, ker preiskovanje skozi obliko nimata najmanjšega pomena. Dalje bo dober zdravnik tudi najmanj skozi teden dni opazoval po dveh pacientov mrljico. Dober zdravnik tudi preiše vse okolice bolnika, ter mu da dobre nasvetne. Ako zdravnik vsega dobro ne preiše, ne more priti bolezni do dna. Ako človek, ki je opazil na sebi kakve pojave tuberkuloze, ne more dobiti primernega in izvedenega zdravnika, je najbolje, ako se zateže do bližnje klinike in se tam da preiskati. Navadno se zanemarjajo ljudje, ki se ne zaposijo na sebi prve sumljive pojave, z nado da ni nič oponzega. Najpogosteje v takem slučaju sledi pozne grozno prevarjanje. Po prvih simptomih je najbolj priporočljivo, da človek vdihava kolikor mogoče največ svečega zraka, da jemlje samo krepka zdravila, splošno počiva dolj časa in skri svoj delovni čas, aki je le mogoče. Na ta način se človeško telo okrepi, kar je najbolji zdravnik proti bolezni.

"Prosveta" primača minimočno vseč dan. AM nio naroden je danes "Prosveta".

Žensko gibanje v Indiji.

(Federated Press.)

Z bombaji — Zahteva po večji svobodi in pravicah postaja med indijskim ženstvom vedno večja in jo je dosegla precejšnje uspehe. V bombaju izhajajoči list "Advocate of India" primača zelo zanimive podatke o ženskem nastopu.

Indijske žene imajo lažji boj za svoje pravice kakor žene v katerih drugih azijskih državah, ker njihov boj nujnečas vstaja proti moškim.

V svojem nastopu zahtevajo, da se jim da možnost pristopa do vsega stanišča, da bodo lahko zavzemale vsebine vloga med človeštvinom, kakor žo zgodovina piše, da je imela vloga indijske žene posezno zelo veliko odločilost. Politične zvezne in stranke so pristopile za vseko žensko in možje podpirajo njihovo stremljenje po enakopravnosti. Odstotek naobraženih žensk je posebno med mohamedanskimi zelo mal. Njihova zgodna poroka je največji povzročitelj, da se ženske ne morejo izložiti. Deklica, komaj 12 let stara in že poročena, je kakor otrok napram svojemu mnogo starejšemu možu in mož more z njo postopati je kakor z otrokom. Ako postane mati, je popolnoma odviana od moža v družinskem življenju. Če se njeni sinovi posmeje poročijo in svoje žene izročijo materi v varstvo, dobri indijski matrona zelo velik vpliv. Vsled zgodnine poroke ne more dajati vzgoje svojim sinbam, ker je sama ni nikdar imela in tako tudi žene njenih sinov ne dobjijo izobražbo.

Indijske žene, ki vodijo gibanje in v vsem močni delujejo, da bodo v bodoči dobivale boljšo vzgojo, dobro vedo, da je zmanjševanje pravice žensk razvajalec mleka v Clevelandu, da bi s tem zagotovil mirno prevajanje mleka stavkokazom. Mleka se malo razvaja, ker podjetniki niso mogli dobiti na mestu 300 stavkarjev ved kaor 12 stavkokazov.

Boj rudarjev z industrijskim sodiščem. Vodstvo organizacije rudarjev naznana, da prične istočasno z bitko z vsehini sodiščem v Indianapišu in z vzhodnjinskim operatorji boj z industrijskim sodiščem v Kansasu v vrhu, da se enkrat za vselej dočne ustanovit tega sodišča. John T. Clarkson, bivši zvezni senator v Iowi, bo vodil tožbo v imenu organizacije zoper kansaško industrijsko sodiščem na temelju, da je sodišče protiustavno.

Konvencija okrožne rudarske organizacije v Illinoisu je bila otvorjena 8. t. m. v Peori. Trajala bo morda dva tedna. Konvencija okrožne rudarske organizacije v Illinoisu je bila otvorjena 8. t. m. v Peori. Trajala bo morda dva tedna.

Rudarji v Arkansusu izgubili tožbo. Vrhovno sodišče v Arkansusu je potrdilo razsodbo, ki je bila v zadavi v dobe nekega privavnega stražnika v službi premočninskih baronov, ki je bil ubit tekmo zadnjega izpranja. Vrhovna tožba organizacijo rudarjev za odškodnino \$100,000 pod pretveto, da je organizacija odgovorna za smrt njenega soprog.

Eksekutiva socialistične stranke v Ameriki je sprejela rezolucijo, s katero poziva rudarje, da naj čvrsto stope v boju z organiziranim kapitalom, ki se je zdaj zagnal z vso silo proti njim z namenom, da uniči njihovo strokovno organizacijo. Eksekutiva ostro žigosa prepoved sodnika Andersona, obenem pa opozarja rudarje, da njihova zmaga veliko zavisi od politične akcije. Čim prej se delave kompaktno združijo v svoji lastni politični stranki in si ovanje politično obliga v deželi, tem prej premagajo svojega močnega nasprotnika.

Gibanje avtomobilskih delavcev v Toledo. Avtomobilska družba Overland Co. v Toledo, O., je v soboto izpria 500 delavcev, ki noče sprejeti znižanja mezde. Med ostalimi delave vre in pričakovati, da se še ta delen pomnoži, še veliko izprih delavcev na več tisoč.

V nedeljo dne 6. novembra pa je bil poseben jugoslovanski večer. Naša pevska družba so nastopila pred ameriško publiko in plesačice ter plesali v naših načinih nošah so zaplesali jugoslovansko kolo.

Razstava se nahaja v vojašnici (Armory) 71. polka na Park Ave. in 33. in 34. ulici. Najblizu postaja podzemne železnice je 33rd Street Station, East Side Subway.

RAZSTELJA V RUDNIKU. Pittsburgh, Penn. — V malem rudniku, lastnini Burgess Coal kompanije, ki se nahaja južno od Mulberryja, je nastala razstrelba. Kompanija tvori osem oseb. Šest teh lastnikov je delalo navadno v rudniku, od kar so rudarji začastili.

V boju med židi in Arabci pet mrtvih. Jeruzalem. — V židovskem mestnem okrožju je prišlo do prelivanja krvi, ko so Arabci napadli židovski del mesta in so bili nato od policije odbiti. V boju so bili ubiti štirje židi in Arabci in 15 obeh ranjenih. Čete so vpostavile židov in gubernator, ki je le povabil židov in Arabce, da se zavrstijo z modernimi stanovalec obiskal judovski del mesta.

"Prosveta" primača minimočno vseč dan. AM nio naroden je danes "Prosveta".

IZ DELAVSKEGA SVETA.

NAZNANJE IN ZAVALALA.

S tušnim arcem naznajan vsem sorodnikom, znancem in prijateljem zlastno vest, da nam je kruta smrt vnašla iz naše srede naso nikdar posabljeno mater osiroma soprog.

URSILG RESETICH.

Umrla je dne 27. oktobra 1921 v bolnišnici Sv. Margarete v Spring Valley, Ill. Ursilg je nekaj nad trineste na Jetrin, zmanj so se trudili zdravnik, da bi ji ohrenili življenje. Dne 29. oktobra, t. i. smo jo izročili materi zemlji. Bila je starca 84 let, doma je bila iz vasi Groble, občina St. Jerome, na Dolonjih. V Ameriki je prišla 14. junija leta 1914 in živeljeva vse skupno nekaj nad 7 let; smrtna mi je sedaj tri mesece nedostopne otrok, najstarejši 6 let je najmlajši pa 2 leti. Tukaj zapušča enega popolnega brata in očima, v starem kraju na mater.

Najlepša hvala mojemu bratu Ignaciju in družini Benške, ki sta mi posnigli kaže na časa njenе bolezni, ko tudi vsem onim, ki so me toliko

zlastno uru njeni smrti. Moja lepa hvala tudi Matt Zurana za vse usluge in na krasni venec. Najlepša hvala za darovanje vence misi. Maček, družini Benške in Johnu Omahen, kakor tudi društvo št. 58 SNPJ, katerega zvezna članica je bila. Nadalje hvala društvu št. 3. SPPZ za vodilnost pri početu. Torej je enkrat najlepša hvala vseim, ki so jo obiskali in se vdelili vseh bogatih in izkušenih svojega prijateljstva in uveljavljnosti do nje. Bila je zelo priljubljena med tukajšnjimi Slovenci in Slovenkami, znak temu je bila nogornoma vdelješča pri spravodlu. Teha draga naša manica in sopraga pa semimo: Podčaj v mirno v blagovni ameriški zemlji. Delovali ostali: John Rešetic, sopraga Mary, hčerka Tony in Ladislav, sinova. — De Pue, Ill.

VADENJE.

Matt Petruš, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Cleveland, Ohio.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Anton Radl, Box 104, Greenfield, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Žular, Box 346, Greenfield, Pa.

Lion Kuker, Box 346, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor:

Matt Petruš, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor:

Vincent Cainkar, John Underwood in Matt Petruš.

Podpora Jednoti

Incep. 17. junija 1907
v Krški Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik Vincent Cainkar, 2657 So. Lawndale Ave., podpredsednik Anton Hrest, Box 140, Columbus, Pa., gl. tajnik Matthes Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, gl. finančnik John Vogrich, upravilnik gospa Filip Gedens.

POROTNI ODBOR:
John Underwood, predsednik, 406 Hay St., Springfield, Ill.; Martin Zalesnikar, Box 266, Barbours, Ohio; Jos. Radiček, Box 425, Smithton, Pa.; Frank Smerek, 2657 Presser Ave., Cleveland, Ohio.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Anton Radl, Box 104, Greenfield, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Žular, Box 346, Greenfield, Pa.

Lion Kuker, Box 346, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor:

Matt Petruš, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor:

Vincent Cainkar, John Underwood in Matt Petruš.

Združiljeni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

John Trisch, Box 121, Lawrence, Pa.

John Owen, 242 Englewood, Detroit, Mich.

Jan Šukl, 1101 E. 13th St., Cleveland, Ohio.

Mary Udevič, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kerk, 2657-59 So. Lawndale Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNÍ UREDNIK "PROSVETE": Jaro Zverinčuk.

ZOZORI — Korrespondenčni s gl. učbeniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrli tako:
VSA PISMNA: Bit je končanje na posti gl. predsednika, se naslov: Predsednik
A. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V EWEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLJIVE: Bit je posljava na naslov: Blagajniške
Zadeve S. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSLJAJTVE IN STVARI: Bit je tisto gl. Izvrševalnega odbora in jednootvoren
vse posljava na naslov: Tajništvo S. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V EWEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLJIVE: Bit je posljava na naslov: Blagajniške
Zadeve S. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE PRIMJENE ZA DELOVNIK: Bit je posljava na naslov: Blagajniški poslovni
predsednik, podnarednik odbora, figur naslov je sporaz.

Vsi primivi na gl. poslovni odbor se naj posiljajo na naslov: John Underwood, 406 Hay
Street, Springfield, Ill.

Vse primivi proti učenilstvu znaša se naj posiljajo na naslov: Predsednik S. N.
F. J., 2657-59 So. Lawndale

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vse, kar ima stik z Nato:

"PROSVETA"

2657-69 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenske National Benevolent Society.

Owned by the Slovenske National Benevolent Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"PATRIJOTIČNI" PODJETNIKI.

Mednarodno društvo strojnikov je poročalo, da je United Shoe Machinery kompanija zaprla svojo tovarno v Beverleyju, Mass., in da izdeluje zdaj strojne dele za čevljarske stroje v Nemčiji, kjer ima svojo tovarno.

Kompanija ni tega storila, ker mogoče želi, da nemški delavci ne stradajo. Tako mehkih src nimajo podjetniki. Za en dolar se dobi poln klobuk nemških mark. Marka baje ni vredna še pol centa. Zasužek nobenega nemškega delavca ne znaša en dolar na dan, ako se preračuni njegova mezda na ameriški denar. Ameriški kapitalisti lahko proizvajajo zelo poceni produkte, ako imajo tovarne v Nemčiji. Delovna moč je na prodaj po nizki ceni v Nemčiji. In če je delavska moč poceni, so tudi podjetniški profitti veliki.

To je vzrok da je United Shoe Machinery kompanija zaprla svojo tovarno v Ameriki in da izdeluje zdaj stroje v svoji tovarni v Nemčiji.

Gospodje podjetniki so veliki patriotje, če pričakujejo, da imajo dobček od patrijotizma.

Miljoni delavcev so brez dela v Ameriki. "Patrijotični" podjetniki so pa kljub temu zaprli svojo tovarno in odprli drugo v Nemčiji, kjer bodo delavci plačani v ničvrednih markah. Stroje, ki so jih izdelali delavci, plačani v ničvrednih markah, bodo po prodajali za dobre dolarme v Ameriki. Tak je patriotizem teh gospodov, ki se kaj radi bahajo z njim.

ŽELEZNIŠKI MAGNATJE SO PREJELI ODGOVOR OD VSEUČELIŠČNIKOV.

Se predno je spor med železniškimi magnati in železniškimi uslužbencini dosegel svoj višek, so železniški magnatje razposlali na razna učilišča in univerze okrožnice, v katerih so vabili dijake, da prevzamejo delo stavkokazev na železnicah, ako pride do železniške stavke. Železniški magnatje so upali, da bodo študentje kar trumoma prihajali v železniške pisarne in se ponudili kot stavkokazi. Računili so namreč s prošlostjo, kajti znano je, da so v prejšnjih letih ujeli nekaj dijakov, da so stavkokazili.

Železniški magnatje so se sedaj zmotili. Komaj je bila izdana njih okrožnica, v kateri so klicali dijake, da se dajo nanovačiti kot stavkokazi, že je izšla okrožnica od ljudi, ki so že dokončali svoje študije na učiliščih in univerzah, v katerih so dijake odločno svarili pred stavkokazkim delom. Ta okrožnica je imela uspeh. Hvalisanje železniških magnatov je utihnilo v velebizniškem časopisu, da upajo nabrati in nanovačiti stavkokaz med študenti.

PRIVATNI PODJETNIKI PODŽIGAJO K NASILNIM DEJANJEM.

Oljni podjetniki imajo svoje glasilo. Njegovo ime je "The Oil Age". List izhaja v Los Angelesu, Cal., v Kaliforniji so pa oljni delavci zastavili.

Ta list je prinesel tele sirove stavke: "Če bi ne postal fakt, da imajo veliko smole in kurjega perja na srednje kontinentalnih in zalivskih poljih, mogoče bi že imeli unijsko in nekaj dobro plačanih voditeljev oljnih delavcev v teh distriktilih. Zdi se je, da je Kalifornija med peščico držav v Uniji, če ne edina država, v kateri primanjkujejo smola in kurje perje".

Te besede govore jasno, kaj žele oljni podjetniki. Ako bi kateri delavski list tako nesramno in javno podžigal k nasilnim dejanjem, bi vse velebizniško časopisje kricalo po državnem pravniku, policijskih načelnikih in šerifih.

Te besede pa povedo še nekaj drugega. Odkrivajo nam vso brutalnost privavnih podjetnikov in njih hlapčonskih urednikov. Človek, ki si noč in dan ubija svojo glavo, kako pomnoži svoje premoženje na račun drugih, ne more biti kaj drugega kot sirovina. V trenotku, ko vidi, da se kupček njegovega denarja ne množi po njegovih željah, se spremni v zver, ki je pripavljena raztrgati tistega, ki ga ovira pri hitrem množenju njegovega bogastva.

**VESEL, VESEL BO
V GLAVNEM MESTU!****O TEM PRIPovedujejo
KOVČEGI TUJEZEMSKIH
DELEGATOV.**

Vse se pripravlja za veselo dni:

Washington, D. C. (Fed. Press.) — Nak, delegatje, ki prihajajo iz tujezemstva na mirovno konferenco, se ne bodo zbirali k molitvam, da odpravijo nevernost militarizma in da nastane vesoljni mir. Veselo, bo veselo v glavnem mestu, kajti vni dokazi so tuški, da bo precej družabnih pridritev.

Nekatere delegacije iz tujezemstva so dosegale na železniško postajo s kovčagi, ki so polni oponje pijače. Neka delegacija je imela štiri oborožene uniformirane vojake na stopnišču voza za prtljago, da čuvajo njeno zalogovanje. Uradniki sveznega skladništva so namignili in vsa znamenja govora, da postane glavno mesto ob času konference najbolj moker prostorček v Ameriki.

Pa tudi modistinje so preobložene z naročili. Toliko naročil niso imeli v vsem letu. Kljub temu, da imamo depresijo v industriji, bodo žene diplomati nosile klobuke in oblike najnovejše mode. Washingtonska družba se pripravlja seveda po svoja na konferenco. Domazi, literarni, dajni, kavini večeri, sovjete in druge zabave se bodo vrstile druga za drugo. Tisti, ki se bliže v prvih političnih vrstah ali pa imajo preces drobiš pod palcem, se že drenajo, da bodo povabljeni k takim prireditvam.

Nobeden uradnikov v Washingtonu ne uvaža resno znaša oroženja, ampak odprt, da je pravi namen ustavov novogoravnovešja sil, vodilni faktorji so pa Združene države. Velika Britanija in Japonska! Ta kombinacija bo nastopila kot zaupniki za Rusijo in Kitaj in podvzela novo razdelitev trgov. To pojasnjuje, zakaj se tako upirajo ljudjaki zahtevi po javnosti. Diplomati se svedajo, da bodo upi sveta uničeni, toda oni bodo prikriti proces v tajnosti, da ohranijo sanje, dokler morejo.

Med tem, ko se slišijo take govorice, se pa pripravljajo za zabave, ob katerih bo navadno ljudstvo izključeno. To ljudstvo se bo smelo udeležiti teh zabav le v podobi kuhanj, kuhanje, strečajev, strečajk nataškarjev itd., kajti že bi bila višja družba populoma navezana sama nase, bi trepala glad in žejo, ker ni nikogar med njimi, ki zna skutki kuhalnic, zamesti kruh ali pa ločiti slabo pijačo od dobre, dokler je ne okusi jekl.

Ljudstvo bo sicer po končani konferenci delalo kisle obrase, ali pomagati mu ni. Kar je ljudstvo žani v jeseni izvolijo, to zdaj ima. Nikar naj ne plaka, ampak uči se naj iz teh dejstev, da bo znalo bolje rabiti glasovnico pri prihodnjih volitvah, ki pridejo prihodnjo jesen.

**PROŠNJA DO USMILJENIH
ROJAKOV.**

Chicago, Ill. — Dijak, ki študira v Pragi na univerzi, se obravi do ameriških rojakov s sledenje prično:

"Kdo bi hotel posoditi ubogemu visokošolecu iz Vipavakega, ki študira v Pragi, na dobo štiri let vsoto tri sto dolarjev, katere vrne po končnem študiju z obrestmi vred?"

Vsa pismo in ponudbe naj se naslove na upravo Prosveće pod ūfro "Hvalenosť."

**V KOTLU JE ZAVRELO, PLIN
JE UGAŠNIL IN TIHOTAPECA
STA Z VRONO ZASPALA.**

Chicago, Ill. — Ko so prišli v stanovanje John Smitha je zadalo po plinu. Njega in še enega neznanca so našli mrtva. Na številniku je bil odprt plin, tam je stal kotel za kuhanje ţiganja in dihalo je po ţiganju."

Policija sodi, da sta tihotapeca kuhanje ţiganje. Naleža sta se ga prevedi, na kar sta zadremala. V kotlu je vskipelo, udarilo, tam je ugasnil je plin. Tihotapeca sta pa zaspala spanje, iz katerega ni več prebujenja.

**MLEKARSKI PODJETNIKI
SO SE POSLUŽILI
STAREGA OROŽJA.****KAPROŠILI SO ZA SODNIJSKO
PREPOVED.**

Zdravstveni komisar je ostro za grozil mlekarškim kompanijam.

New York, N. Y. — Mlekarški podjetniki so se obrnili za sodnijsko prepopoved na sodišče in jo tudi dobili. Sodnijska prepopoved preprezuje razvajalcem mleka se umestavati v posle mlekarških kompanij pri razvajjanju mleka.

Med tem, ko so advokati mlekarških kompanij argumentirali pred sodiščem, kako potrebna je sodnijska prepopoved, je zdravstveni komisar Copeland izjavil: "Za mlekarške kompanije je boljše, da zlezajo dol. Začele niso boja, v katerem smagajo, ampak boj, v katerem podležejo."

Dalje je zdravstveni komisar zagrozil kompanijam, da kompanije naj se enkrat toliko meka ne razvozijo takoj, da bo mesto proglašilo, da je položaj tako nevaren za zdravje mestnega prebivalstva, da mesto takoj "prevzame pasteuriziranje in razvajanje mleka."

Zupan Hyland, ki je izročil celo zadevo pod kontrolo zdravstvenega departmента, je izjavil, da ta, ki podpre Copelandov predlog, ko ga je treba praktično izvesti. Naročil bo proračunskemu odseku, da takoj sestavi proračun za pasteuriziranje in razvajanje mleka.

Izjava tamanskih mestnih uradnikov je treba gledati v pravi luči. Storjena je bila na predvoden mestnih volitev in Hyland zopet kandidira za župana. Znano je, da je Hylandova mestna uprava na glasu zaradi sliomljenja stavki, da ni nobena prejšnja administracija tolikokrat posegla v stavkovno gibanje na škodo delavcev, kot vprav Hylandova uprava.

Dondaj je bilo arretiranih do štirideset stavkarjev, ki so obtočeni napada in drugih držav. Stavkarji izmed štiridesetih so bili obojeni v zapor, dva sta bila pridržana za sodnijsko postopanje pod visokim poročevanjem, drugi pa brez poročila. Kralj maskiranec je postal po dve leti na posorišču še po dve tolovovali.

Vlak je zapustil postajo in je drvil z vso hitrico proti mestu čez reko Vermilion. Vlakovarkomet je posvetil na most, v tem trenotku je pa nekdo strojvodja potkal po rami. Strojvodja je se premaknil, kajti vzlomil je, da ga je potapljal po rami kurjač. Zagledal je pred seboj maskiran obraz, izpod maska je pa pritočilo odločno povsle. "Daj mi zraka." Poteg maskiranega je pa stal še en maskiranec s samokresem v roki. Strojvodja je sposabil položaj in je ubogal. Žalkripare so zavore, toloval je pa nadaljeval: "Koliko poštnih vozov in skupaj?"

"Stiri," je odgovoril strojvodja.

"Ustavi vlak na drugi strani mostu, in si cer tako, da bodo pasażirji vosovi ostali na mostu, vosovi pa prtljago pa na drugi strani mostu," je ukazal bandit.

Vlak je sadral in se ustavil.

Komaj je stal, so roparji potegnili kurjača in strojvodja z lokomotive.

"Zdaj parite, kam stopite," se je oglašil eden izmed tolovovaljev, v tem trenotku sta pa na vsaki strani prilaščila posorišča še po dve tolovovali.

Vlak so bili maskirani, v rokah so pa imeli pripravljene samokrese. Dva tolovovala sta odšla k prvemu poštnemu vozu in eden je potkal na vrata in rekel:

"Daj mi kluč, nekaj se je zlorabil."

Poštna uslužbenca Thomas Baker in Benjamin Bovinetti sta odprla vrata samo par palcev. Višela sta maskiranec in samokresek, pa sta jih zopet zlorabili.

Daleč dol ob vlaku je Arthur Moon, postrešek v Pullmanovem vozlu, odpril vrata, da vidi, kaj se je zgodilo. Njegovo senko je bilo razločno videti. Neki bandit je ustrelil in senko se je zgrudil na tla.

Bandit je pa zopet zakričal na poštna uradnika: "Odprita vrata, če ne, vaju poštemenu z dinstrom v zraku."

Iz vlaka so prilezli uslužbenec in nekateri pasażirji. Bandit je se izginil v grmovju, kmalu na to pa železničarji in pasażirji slišali držanje avtomobila. Iz poštnega voza se je dvignil plamen, naznanjajoč, da je voz v ognju.

John McCullough, farmer v bližini, je prišel gledati, kaj se je zgodilo. Slišal je pokati samokresek, vmes pa zamolko eksplozijo dinamita. Železničarji so ga takoj prijeli, kajti misliš so, da imajo opraviti s tolovovaljem. Ko jim je dopovedal, kdo je, so ga izpuštili, farmer je pa šel nazaj v Paxton in na svojem potu je alarmiral vse farmerje o dogodku.

Poštni voz je goren, sprevidnik Frank M. Williams je sletek na lokomotivo in vlak se je pričel počasi pomikati proti Ludlowu. Tu so postavili poštni voz na stran in razložili dogodek. Vlak je vozil naprej dalje do Champaigna, kjer so še enkrat poročali o dogodku. Preiskava v Ludlowu je dognala, da so izginila vrata od blagajne. Tolovaj so odnesli vse registrirane pošte. Več ko pet sto mesecov in farmerjev se je razdelilo v patrulje, ki so sledile tolovovaljem. Ročarji so se odpeljali po Dixiejevi tiskovani cesti. Cikanka policija na motoričkih je dobila povlej, da zastraši vse ceste, ki vodi do v mestu.

**VLAK NAPADEN
IN DROGAN.****STRIJI OSMEJE OMSTRELJIVNE,
DVE PONITI NA TLA.**

Počivalni voz razstreljen; banditje so odnesli velik plen.

Arthur, Ill. — Šest maskiranih tolovovaljev je oropalo brzovlak na Illinoiski centralni železnični. Kopal je bil izvršen pol milje južno od Paxton. Trije železničarji in en pasażir so bili obstreljeni, dve pa so bili obtočeni na tla. Počivalni voz je bil dinamitiran, na kar je zgorjal.

Paranj je obstreljeni so: Arthur Moon, postrešek v Pullmanovem vozlu, zadet dvakrat in najbolj podleže ranam.

Benjamin Bovinetti, poštni uradnik, pobit na tla.

W. H. Bangs, kurjač, zadet trikrat, lahko ranjen.

Thomas Baker, poštni uradnik, pobit na tla.

J. H. Knowlton, vsežilski direktor, zadržan.

Arthur, Ill. — Šest maskiranih tolovovaljev je oropalo brzovlak na Illinoiski centralni železnični. Kopal je bil izvršen pol milje južno od Paxton. Trije železničarji in en pasażir so bili obstreljeni, dve pa so bili obtočeni na tla. Počivalni voz je bil dinamitiran, na kar je zgorjal.

Paranj je obstreljeni so: Arthur Moon, postrešek v Pullmanovem vozlu, zadet dvakrat in najbolj podleže ranam.

Razčljenje včičanstva v cesarjevem času.

Različne obsodbe nemške justice so izviale pozornost tudi med mestanskih juristov, kajti vse obtožbe v monarchističnem času so imelo namen, da spremene justice v nekako sredstvo s katerim bi se zatrla vsako za monarchistično nadvlado neprijetno ali neverjamneno. Obtožba so bile torej v glavnem naperjene proti socialistom. Sodniki sami so uvideli, kako jim je treba obsojati, da bodo najbolje izhajali pri vladu in tako so obsojali pogosto popolnoma po krivici. Ko je prišla na vladu socijalna demokracija in je bila razglašena republika na ustava, so sodniki še vedno ostali isti in bili so v vsem svojem ravnanju po vedenji na strani monarchistične opozicije. Milo ravnanje s sodniki, kateri so nekdaj ščitili vlad in obsojali ljudstvo, je naravnost v sramoto sedanjih vlad in njeno postopanje napram sodnikom povzroča mnogo razmišljanja celo med mestanskih krogov. Dobro je, če se danes, ko se tako lepo ravna z monarchističnimi sodniki v Nemčiji, pričike nazaj spomine, kako so oni ravnali pri sodbah za časa cesarja. Berlinski dnevnik prima pripovedovanje o doživljajih Augusta Millerja kot nedkanje ga lista "Volkstimme" v Magdeburgu, iz katerega je razvidno, kako se je v Nemčiji sodilo. Mil let pravil.

Triindvajset let je od tega, ko sem se bavil s časnikarstvom in sem bil kot urednik socialističnega pokrajinškega lista "Volkstimme" v Magdeburgu, za katerega sem bil tudi odgovoren. Magdeburški sodniki so bili nekoč posvani, naj preščejo moj list in priobčene razprave o "Mili kazni" in napovedovali so skupno s policijo in državo oblastjo nezaščitno gonilo na nam socijaldemokratom. Kjerkoli so mogli, so stikali, če se nam more ekodovati; pov sod so bile osebe, ki so bile popolnoma nedolžne prijeti in zaprte; niti kakega sumničenja ni bilo treba, samo ak se je poljubilo policijskim organom, so odpeljali nedolžno žrtve v zapor. Obdolžitve so kar deževalne in samo v štirih in pol mesecih je prišlo čez mene 25 obtožb, da sem se pregrejal proti tiskarskim zakonom. Mnogo obtožb je bilo tako nenamernih in napadajočih, da bi sodnja samo radi vsebine lahko tožila obdelovalca. Moj kazenski register je tako narastel, da je v kratkem času moral prevzeti odgovornost lista drugi urednik. Misliš, sem, da so zadeve urejene in odšel sem na počitnice. Slušaj pa je nanesel, da je bilo moje ime še dva dni pozneje pisano v listu na mesto odgovornega urednika in to je povzročilo justično žalilstvo, katero moram danes prinesi na dan vseh mnogih razlogov.

V zadnji izdaji magdeburške "Volkstimme", kjer je bilo pomotoma še pisano moje ime, da sem odgovorni urednik lista, to je bila številka z 28. juliju 1908, je izšlo na zadnji strani v prilogi med tehničnimi beležkami tudi poročilo o nekem dogodku iz Bagdadu, pod naslovom: "Kako starci pojejo..." Dogodbica je bila slednja:

Sin krutega vladarja mlad pric Veit el Riz je jahal na sprechod z dvornim mojstrom. Bilo je zelo mrzlo. Delavec, ki je stal na cesti, je šklopil z zombi od velikega mraza in skozi raztrgnane čevlje se mu je videlo že zaplavale omrznjene prste na nogi.

"Niti dostojnih čevljev ni oblikel ta suženj", je rekel princ skozi zobe. "Kraljeva vinokot, ti izjava ni umestna", je priporabil strogi njegov vzgajalec in jahačata dalje v najhujšem tiru. Stara mamica je prislišala poti, komaj so jo nosile stare, odrvene noge. Konj prince je je zadel in jo vrgel po tleh, le s trudem se ji je posrečilo, da ni konj stopil nanjo.

"Ali ne more s poti", je molil dogovor. "Čutim se dolžan, da odobravam izjavo veličanstva", je potrdil dvorni mojster, njegov vzgojalec.

Podala sta se zopet v dvorno palatu k sultangu:

"Pokornojavljam, da je njo govo kraljevo veličanstvo prime Veit el Riz..."

"Ne," je pretrgal vladar, "za-

nej pa je pomilovaš mišlj... Maša dogodbica predstavlja anekdot, ki je več kakor pol stoletja bila pripovedovana o usodi, ust in se tako razširila med pripovedovalci pravljic. Tako je na primer v letu 1910 "vojaško politična korešpondeča" priobčila skoro enako dogodbico iz bizantinske, le z izjemo, da je premnili gotova imena in postavila namesto imena "suženj" ime "poba", kar je bilo samo za nekako olupjanje. Kljub nedolžnosti pripovedke je zapala državna oblast, nji nekaj strašno varnost. Slučajno je bila v določeni stvilki tudi neka dvoumna politična vest. List je bil predložen državnemu pravniku, kateri je učil tožbo radi žaljenja veličanstva, katero hitro je opazil v listu dogodbice iz Bagdada.

Dne 9. januarja 1899 sem stal pred sodnim zborom na magdeburškem deževalnem sodišču, da se moram zagavarjati proti obtožbi ljudstvu, je naravnost v sramoto sedanjih vlad in njeno postopanje napram sodnikom povzroča mnogo razmišljanja celo med mestanskih krogov. Dobro je, če se danes, ko se tako lepo ravna z monarchističnimi sodniki v Nemčiji, pričike nazaj spomine, kako so oni ravnali pri sodbah za časa cesarja. Berlinski dnevnik prima

pripovedovanje o doživljajih

Augusta Millerja kot nedkanje

ga lista "Volkstimme" v Magdeburgu, iz katerega je razvidno,

kako se je v Nemčiji sodilo. Mil let pravil:

Triindvajset let je od tega, ko sem se bavil s časnikarstvom in sem bil kot urednik socialističnega pokrajinškega lista "Volkstimme" v Magdeburgu, za katerega sem bil tudi odgovoren. Magdeburški sodniki so bili nekoč posvani, naj preščejo moj list in priobčene razprave o "Mili kazni" in napovedovali so skupno s policijo in državo oblastjo nezaščitno gonilo na nam socijaldemokratom. Kjerkoli so mogli, so stikali, če se nam more ekodovati; pov sod so bile osebe, ki so bile popolnoma nedolžne prijeti in zaprte; niti kakega sumničenja ni bilo treba, samo ak se je poljubilo policijskim organom, so odpeljali nedolžno žrtve v zapor. Obdolžitve so kar deževalne in samo v štirih in pol mesecih je prišlo čez mene 25 obtožb, da sem se pregrejal proti tiskarskim zakonom. Mnogo obtožb je bilo tako nenamernih in napadajočih, da bi sodnja samo radi vsebine lahko tožila obdelovalca. Moj kazenski register je tako narastel, da je v kratkem času moral prevzeti odgovornost lista drugi urednik. Misliš, sem, da so zadeve urejene in odšel sem na počitnice. Slušaj pa je nanesel, da je bilo moje ime še dva dni pozneje pisano v listu na mesto odgovornega urednika in to je povzročilo justično žalilstvo, katero moram danes prinesi na dan vseh mnogih razlogov.

V zadnji izdaji magdeburške "Volkstimme", kjer je bilo pomotoma še pisano moje ime, da sem odgovorni urednik lista, to je bila številka z 28. juliju 1908, je izšlo na zadnji strani v prilogi med tehničnimi beležkami tudi poročilo o nekem dogodku iz Bagdadu, pod naslovom: "Kako starci pojejo..." Dogodbica je bila slednja:

Medtem se je zavzel zame v rednej odgovorni urednik lista. Dozkal je ponovno, da jaz nisem odgovoren za ono priobčeno dogdavo in je dobil za to tri leta jese. Jaz sem bil oproščen jese, moj tovarš pa je prišel po treh letih takoj duševno pobit iz jese in za vsako delo nesposoben, da se je kmalio za tem vrgel pod brzovlak na berlinsko-kolmski železniški progi. S tem je bila končana komedija justice. Enako je postopala z vsakim, ki je "žalil" veličanstvo v Nemčiji, kar pa govorito ni prineslo nikakega moralnega napredka.

Medtem se je zavzel zame v rednej odgovorni urednik lista. Dozkal je ponovno, da jaz nisem odgovoren za ono priobčeno dogdavo in je dobil za to tri leta jese. Jaz sem bil oproščen jese, moj tovarš pa je prišel po treh letih takoj duševno pobit iz jese in za vsako delo nesposoben, da se je kmalio za tem vrgel pod brzovlak na berlinsko-kolmski železniški progi. S tem je bila končana komedija justice. Enako je postopala z vsakim, ki je "žalil" veličanstvo v Nemčiji, kar pa govorito ni prineslo nikakega moralnega napredka.

Naznanih, vabila in zahvale.

Messmore, Pa. — Opozorjam društvo Knaardek št. 146, da se polnostevo udeleže prihodnje seje dne 20. novembra, ker se bo razpravljalo radi združenja in bo vsak kolikor toliko prizade. — Opozorjam člane in članice, ki ste pri SNPJ in SDPZ, da se seje gotovo udeležite, ako hocete, da se zadevate uredi. Ako se bo kakemu neprisotnemu poznemu zdele nepravilno sklenjeno, naj sam sebi pripise.

Cleveland, O. — Društvo Sava št. 173 názvania svojini članom in članicom, da se pripravijo na združenje z družinom Slovensk. bratje št. 41 SDPZ. Treba je, da se združimo, kajti 1. januarja stopijo v veljavno nova pravila, ki bodo za nas vse enake. O tem se bo razpravljalo na seji dne 12. novembra o 9 uri dopoldne v Slovenskem narodnem domu, katerem je bilo izjemno vse udeležite. Opozorja se člane, da preskrbe za plačilo asesmenta v novembra in decembri vse pravilno, da bodo vse knjige v redu, kajti društvo ne bo za ta dva meseca za nikogar založilo in vsak ktori ne bo pravilno plačal asesmenta, bo smrščen. — Joseph Blatnik.

Cleveland, O. — Člane društva N. P. J. in S. D. P. J., ki so zavarovalni tuji pri S. D. P. Z., so napovedani, da se v nedeljo dne 20. novembra 1921 zgodijo, pri podpisanimi tajnikom v S. N. D. P. Z. vseh društva št. 8 od 8. do 12 ure dopoldne, ter prineseno vseh skrbnih tuji police S. D. P. Z., da bo mogoče ustaviti znakom, ki ga zahteva gl. urad, kakor tudi razviblik iz għaliha. Kdo pa nista' ūs-saġġa minniedje, naj se zgħid obi poniżi, ali petkien ja' kien. Domi soha št. 8, zvēret od 7 do 8 ure. — Bratiski pozdrav! L. Medvedjak, tajnik.

Cleveland, O. — Člane društva N. P. J. in S. D. P. J., ki so zavarovalni tuji pri S. D. P. Z., so napovedani, da se v nedeljo dne 20. novembra 1921 zgodijo, pri podpisanimi tajnikom v S. N. D. P. Z. vseh društva št. 8 od 8. do 12 ure dopoldne, ter prineseno vseh skrbnih tuji police S. D. P. Z., da bo mogoče ustaviti znakom, ki ga zahteva gl. urad, kakor tudi razviblik iz għaliha. Kdo pa nista' ūs-saġġa minniedje, naj se zgħid obi poniżi, ali petkien ja' kien. Domi soha št. 8, zvēret od 7 do 8 ure. — Bratiski pozdrav!

Racine, Wis. — Naznanih, vse člane društva Frontenac Slovenske št. 68 SNPJ, ki so tudi člani oz. članice pri SDPZ, da se nemudoma javijo. Stvar je, kajti vse vana in se tice združitve društva SNPJ in SDPZ.

Frank Jelene, tajnik.

Erie, N. J. — Naznanih članom

društva Svoboda št. 420 SNPJ, da se vrše družitve seje za naprej pri sejni Ani Rudman, na 116 Grant ave. Naslednja seja je dne 20. novembra, katero se udeležite kolikor mogoče v velikem številu. Članice

pripeljite seboj všecko najmanj po

enega kandidata, ker s tem boste največ pripomogli do napredka društva. S tem bo tudi odstranjeno vsako govorjenje in društvo ne bo nazadalo, kakor je bilo opati to do sedaj. Sestre upoštevajte to naznanih. — Frances Chad, tajnica.

Springfield, Ill. — Opozorja se članstvo društva "Illinois" št. 47 SNPJ na sklep zadnje društvene reje, da plača vsak posamezni član ali članica po 50c izrednega asesmenta v društveno blagajno. Sklenjeno je da se odpela 25c v novembra in 25c v decembra. — John Gorick, tajnik.

Kansas City, Kans. — Opozorja se članstvo društva Bodocnost št. 408 SNPJ, da se rednje udeležejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ v Philipp, W. Va., ste opozorjeni, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar št. 437 SNPJ, da se redno udeležujejo državnih sej. Posebno bojniški obiskovalci morajo biti navzdy pri državnih sejih. Člani naj ne čakajo do zadnjega in placično asesmenta ali kakršega drugačega prispevka društva; ako kdo ne bo plačal do 25 v mesecu asesmenta, se bom strogo ravnal po pravilih. Na zadnjih sejih smo tudi zaključili, da ho društvo vsakega, ki se ne bo ravnal po pravilih in se udeležil vsaj vsake tretje seje, kaznovamo. — Andrew Mance, tajnik.

Meriden, W. Va. — Člani društva Slovenski premogar

OFICIJELNA NAZNANILA S. N. P. J.

POSEBNA NAVODILA Z OZIROM NA ZDRAVITVE.

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA.

Člani in društveni uradniki SNPJ in SDPZ, čitajte!!

Vse člane SNPJ in SDPZ, kateri dve organizaciji sta sedaj združeni, opozarjam, da skrbno čitajo sledča navodila in se po njih ravljajo:

Zdravitična konvencija SNPJ in SDPZ, ki se je vrnila meseca septembra, t. l., je zvrnila formalno združenje delo, obenem pa sklenila, da do konca tega leta poslujemo še po starih pravilih, to je za člane SNPJ po starih pravilih SNPJ, za člane SDPZ pa po starih pravilih SDPZ.

Nova pravila stopijo v veljavo s prvim januarjem 1922, in s tem, dinem se bo smatralo popolno združenje, kar se tiče notranjega poslovanja.

Kot redeno, je dosedaj bilo storjeno le formalno združenje delo, to najteje ali detajilirano združenje delo je treba pa še izvršiti. In ako hočemo, da bo združitev res takša, kakršno smo pričakovali, to je, da bo pravilno, da bo članstvo zadovoljivo in da se nam ne bodo pojavljale posneje kako nujne posledice, moramo biti ravno sedaj, ko imamo ispeljati praktično združenje delo, najbolj previdni.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Omenjene informacijske pole bomo razposlali na društva takoj, in društvene tajnike prosimo, da gredo tekoj na delo in dobro od članov društva vse potrebne informacije ter ispolnjuje vse postavke v informacijski poli. To je absolutno potrebno, ker druženje združenega dela v potrobnosti ni mogoče pravilno izpeljati.

Kot je omenjeno, se ima začetki skupno poslovanje s prvim januarjem 1922. Čas je torej kratek, delo pred nami je pa veliko in komplikirano. In čim prej nam torej društveni tajniki vrnejo pravilno ispolnjene informacijske listine, tem boljše in tem lajše bo izvršiti to delo ob pravem času. Vsek društven tajnik pa naj gleda, da nam vrne omenjeno informacijsko polo najkasneje do 20. novembra t. l.

Nadalje opozarjam društvene tajnike obh združenih organizacij, DA NE IZDAJO PRESTOPNIH LISTOV NOBENE MU ČLANU ZA ČASA DETAJLIRANEGA ZDRUŽITVENEGA DELA V GLAVNEM URADU, TO JE ZA MESEC NOVEMBER, DECEMBER IN MESEC JANUAR. To je potrebno zato,

da se ne vrnejo kakne pomote, ki bi nam pozordile nepravilnosti in ki bi imelo zle posledice posneje. Pravila res dolodejo, da mora vsak član vzeti prestopni list, ko se preseli, toda v tem slučaju je potrebno, da naredimo izjemo za toliko časa, da se glavno notranje združenje delo izvrši. Z ozirom na bolniško podporo bomo za take člane tudi morali napraviti izjemo. Vsak bo dobil bolniško podporo, če tudi ni imel prestopnega lista na ta čas, samo če bo vse drugo v redu in po pravilih.

Društva SDPZ nadalje opozarjam, da za to leto ne sprejemamo več novih članov v organizacijo. Tam, kjer je v isti naselbini ali v bližini že društvo SNPJ, jim svetujte, naj pristopijo k društvu SNPJ, aka pa to ni mogoče, naj počakajo do prvega januarja 1922, ko bodo vse društva združena pod SNPJ ih bodo lahko postali takoj člani SNPJ. Da smo se odločili za to naredbo, so važni varoki, zato prosimo, da se to strogo vpošteva. In novi kandidati v naselbinah, kjer ni društva SNPJ, bodo tudi lahko malo potreli, ker čas je itak jake kratek.

Matthew J. Turk,
gl. taj. S.N.P.J.

IZ GLAVNEGA URADA TAJNIKA.

Člani in društveni uradniki SNPJ in SDPZ, čitajte!!

Vse člane SNPJ in SDPZ, kateri dve organizaciji sta sedaj združeni, opozarjam, da skrbno čitajo sledča navodila in se po njih ravljajo:

Zdravitična konvencija SNPJ in SDPZ, ki se je vrnila meseca septembra, t. l., je zvrnila formalno združenje delo, obenem pa sklenila, da do konca tega leta poslujemo še po starih pravilih, to je za člane SNPJ po starih pravilih SNPJ, za člane SDPZ pa po starih pravilih SDPZ.

Nova pravila stopijo v veljavo s prvim januarjem 1922, in s tem, dinem se bo smatralo popolno združenje, kar se tiče notranjega poslovanja.

Kot redeno, je dosedaj bilo storjeno le formalno združenje delo, to najteje ali detajilirano združenje delo je treba pa še izvršiti. In ako hočemo, da bo združitev res takša, kakršno smo pričakovali, to je, da bo pravilno, da bo članstvo zadovoljivo in da se nam ne bodo pojavljale posneje kako nujne posledice, moramo biti ravno sedaj, ko imamo ispeljati praktično združenje delo, najbolj previdni.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Omenjene informacijske pole bomo razposlali na društva takoj, in društvene tajnike prosimo, da gredo tekoj na delo in dobro od članov društva vse potrebne informacije ter ispolnjuje vse postavke v informacijski poli. To je absolutno potrebno, ker druženje združenega dela v potrobnosti ni mogoče pravilno izpeljati.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

Za praktičnejšo in pravilnejšo ispeljavo detajiliranega združenja dela smo pripravili posebne pole, na katerih so rubrike, ki jih imajo izpolniti društveni tajniki in na katerih je pojasnilo, zakaj in kako se ima to izvršiti. Za društva SNPJ smo pripravili drugačne pole kot za društva SDPZ, ker od teh je treba druženje informacij. Tajnike, ki so sindikalno tajniki pri društvah SNPJ in SDPZ obenem, opozarjam, da ne zamenjamajo teh pol.

"Dijaski sklad" se je spremenil v "izredni sklad." Mesto, da grele od člana mesečno v omenjeni sklad, se bo v bodoče plačevalo 2c v izredni sklad, iz katerega se bodo poleg dijaskov podpisali tudi drugi potrebnejši člani, kot so pa nekateri dijaki, ki hodijo le skozi šolo, toda šola pa ne gre skozi nje.

Po sedanjem sistemu in v smislu pravil nismo mogli izplačati iz dijaska skla nič drugega kot je predzadnja konvencija sklenila. Imeli smo različne nesrečne stave, itd., toda nismo mogli nobenemu članu pomagati, ker nismo imeli skla za te namene. Tako je stavkar, ki se je boril za delavski razred, bil ščetan iz jednote in v slučaju nesrečne smrti so bili vdova in otroci brez kruha itd. Ker smo spremisili dijaski sklad v sklad izrednih podpor, smo po moji posmeti povečali naš delokrog s tem, da pomagamo vsem in ne samo nekaterim. Dijaki s tem ne bodo več prikrščani, temveč še na boljšem. Toliko v odgovor br. Slabeta.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.
Is urada pred. glav. poročnega odbora.

Ko sem v Prosveti št. 207 počel izid glasovanja o bojniški podpori za brata Nikola Vlaščevića, sem rekel, da je bratovo nedvrednosti nekaj krivo tudi društvo, katero ga je sprejelo, in ki je sprejemalo asesment od njega, ne da bi ga bilo opozorilo, da naj prestopi.

Priprečil pa sem se, da društvo v tem oziru ni krivo. Pojasnilo se mi je, da je dotični brat plačal asesment naprej, in ga društvo ni moglo opozoriti, da naj prestopi, ker menda tudi nismo vedeli za njegov naslov. Društvo me je tudi priprečilo, da skupina vseh članov, katerih je zvezde, bo izbrana v društvo in se ne bo dobiti premogarjev in se ne bo dobila zadostnost vozov in druži, ker nam polovico utrgajo pri tehtanju, a za drugo polovico se le malo prejme.

Po nekaterih rovin premogarji razlagajo premog z strojem in dobe zato 68c od tone, v drugih pa ga kopijo s krampi in prejmejo po 98c od tone. Nekateri druži premogokop so bolj in tam prejemajo za zakladanje s strejem po 70c, za nakladanje s krampona pa \$1.01.

Bosje majmo tako mnogo delavcev na razpolago, posebno dosti je Italijanov, katerih je tu največ zaposlenih. Ne vem odkod se jemljejo, sami Italijani so, kamor človek pogleda. Zdi se kakor bi bil tu kos italijanske Amerike. Bosje nekaterih rovin so pričeli vzdoljeti in vzdoljeti 16 urni delavnik, kar pa se jim že ni posrečilo. Delamo po 9 ur na dan in mesecu, zato ne popolnoma zadevuje, skoči na delo po 9 ur na dan in mesecu.

John Underwood.

DOPISI.

Collinwood, O.—Rad bi nekoliko opisal tukajnjem kulturnem delovanju. Rojakom širokem Amerike je že znano, da nismo skupno \$1.31. Vknjižen bo v starosti, kateri asesment je najbližji skupni svoti \$1.31, kar je v tem slučaju starost 31 let. Vse to bo pa urejeno v gl. uradu in društveni tajniki bodo o vsakem posameznem slučaju obveščeni, tako da jih ne bo treba tegu načini.

Folijo je v pojasnilo, da dam društvo Narodni Dom, štev. 183, SNPJ, v Hudsonu, Wyo., zadolženje, katero se čuti zaradi načina moje objave zgoraj omenjene slučnje v Prosveti užaljeno.

John Underwood.

<p

Zdravniški nasveti.

Piše vrh. zdravnik F. J. Kern.

Izpadanje las.

Neka članica mi piše:

Cenjeni g. zdravnik:

Kot članica jednote se usojam, obrnem do Vas s prošnjom, da mi daste dober nasvet in sicer: S čim in kako si naj pomagam, ker mi lasje tako močno izpadajo?

Izpadanje las pri starejši ženski ni natančno navedeno, a zelo žalostno je, če se to godi mladi deklici, kakšna sem jaz. Jaz si nikakor ne morem razložiti, kaj je vzrok temu, ker sem drugače popolnoma zdrava. Pred enim letom sem imela tako krasne lase, da me je zanje vsaka ženska zavidala. Sedaj mi jih je že dve tretjini izpadlo. Radi tega Vas učudjujo, da mi po možnosti svetujete kakšno zdravilno sredstvo, ki bi sigurno ustavilo izpadanje las.

Pri mladih ljudeh največkrat izpadajo lasje radi posebne vrste prhuti (Dandruff), ki se napravi na glavni koži. Prhuti namreč niso vedno ena in ista bolezbeni. Nekateri ljudej imajo lahko glavo polno prhuti, pa jim ne škoduje, dočim drugim vnetje kože povzroči izpadanje las. Če se odpravijo prhuti, se ustavi navadno tudi izpadanje. Za prhuti in za izpadanje las imamo na tisoče raznih zdravil in žabv, kar pomeni, da dosedaj nimamo še specifičnega zdravila, ki bi v vsakem slučaju pomagalo. V lekarni dobite na stotine različnih vod zoper prhuti, vse vsebujejo precej alkohola, in to je menda najboljše zdravilo v vseh tinkturaх zoper izpadanje las. Dobr predpis je sledenje: Ricinovo olje 4 unce, Alcohol 2 unce (Castor Oil 4 fluid ounce, Medical alcohol 2 fluid ounce). To se drgne v kožo in lase deset minut vsak večer predno ležeče spati. Dobro zdravilo je se solnčna luč, kadar je jasen dan. Treba je sedeti na solnec in lase razčesavati, da pridejo solnčni žarki do kože.

Upravitelj.

UPRAVNIŠTVO

oposarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglašev, ki se nahajajo v listu, ker nekteri so direktno zapeljivi. Vsak naj bo zelo previden in se vselej, da le mogoče predno kupi iz oglašev, prepriča. Za vse oglašev so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravnštvo in ne lastnik lista. Oglašev imamo zato, da nam pomagajo plačali list, kateri je vsak dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej boste previdni, če se pa nabrišete, tedaj vse to pripišite sami sebi in ne nam.

Upravitelj.

VABILO NA VESELICO,

katero priredi

DRUŠTVO SV. ALOJZIJA, ŠT. 47, K. S. K. J.

na Zahvalni dan dne 24. novembra 1921

v Narodni Dvorani, 1802 S. Racine Ave., Chicago Ill.

Pričetek veselice tečno ob 2 uri popoldne. Vstopnina je 35c.

Na to prireditve se najljubljene vabijo vse cenjena društva in slavno občinstvo mesta Chicago in vse bližnje okolice, da nas v obližnjem času posjetijo pri veselicu. Igrala bo izvrstna orkester godba pod vodstvom gosp. Frank Šinkovec. Za vnastransko izvrstno točno in dobro postrežbo bo skrbel veselčni odbor!

Torej na svodenje dne 24. nov. pri zabavi!

John Kochavar, John Simenc, John Ferkul in Anton Malešich, veselčni Odbor.

ZASTAVE

Frank Kerže, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

5%

plačamo od dneva vloge do dneva dviga na vse vloge.

Zunanji vložnikov povrnemo poleg tega še stroške za pošiljanje in izplačevanje vloge takoj brez vsakih stroškov za vložnike.

"Mi obrestujemo više kot drugi tukajšnji ali starokrajski denarni zavodi". Popolna varnost. Državno nadzorstvo. Plišite po informaciji.

Mednarodno Stavbinsko & Posojilno Društvo

6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Uradno urje: vsak dan od 9 do 3 in od 6 do 8. Razven nedelj, praznikov in ob sredah popoldne.

ZASTAVE

Regalije in vse drutvene potrebštine.

Garantirano delo in blago. Izdeluje po izmerih cenah vaš rojak.

221 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

Regalije in vse drutvene potrebštine.

Garantirano delo in blago. Izdeluje po izmerih cenah vaš rojak.

221 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

PROSVETA

CENIK KNJIG, KI JIH IMA V ZALOGI PROLETAREC

Leposlovne knjige, romanji, povesti in črtice.

Faroviška kuharica. (J. B. Baar), povest, trda vezba. 1.00

Zajedalec. (Ivan Molek), povest, 304 strani, vezana v platno. 1.75

Anfisa. (Leonid Andrejev), drama v štirih dejanhjih. 60

Jurkica Agiševa. (Ks. Sandor Gjajški), povest, 360 strani, broširana 90c, vezana v platno. 1.30

Jug. (P. Chocholoušek), zgodovinski roman, 516 strani, broširana \$1.10, vezana v platno. 1.60

Vitez iz Rdeče hlove. (Aleksander Dumas star.), zgodovinski roman, 504 strani, broširana \$1.00, vezana v platno. 1.50

Udovica. (I. E. Tomić), povest, 330 strani, broširana 90c, vezana v platno. 1.00

"Proletarec", vezan, letnik 1919, 50c; letnik 1920, 65c; letnik 1921 mehko vezan 75c; vezan v platno. 7.00

Svetovna vojna in ekonomika socializma. (Ethbin Kristan), 80

V novo dobo. (Ethbin Kristan), 80

Katolička cerkev in socialistična. 30

Kdo uničuje proizvajanje v ma- 20

Socijalni knjižnica (dva smopica) 10

Zadržana prodaja ali konsum O konsumativnih družtvih. 10

Razno.

Najnovije informacije o doba- 40

vi državljanstva Zedinjenih držav 40

Spoved papila Aleksandra VI. Ameriški družinski koledar, vezan v platno, letnica 1919, 50c; letnik 1920, 65c; letnik 1921 mehko vezan 75c; vezan v platno. 1.00

"Proletarec", vezan, letnik 1919, \$6.00; vezan, letnik 1920 7.00

Anglijska knjige.

100%. (Upton Sinclair). Povest patriotska. 1.20

The Brass Check. (Upton Sinclair). Studija ameriškega žurnalizma, broširana 60c; vezana v platno. 1.20

Crai panter. (M. Pugelj), povest, trda vezba. 1.00

Spri. (Henrik Mann), novele, trda vezba. 1.00

Strap in Judeje. (J. S. Machar), pesništvo, broširana. 75

Suha roba. (Franc Milčinski), trda vezba. 1.20

Znanstvene razprave, politični in go- 1.20

spodarsko-socialni spisi, učne in druge knjige in brošure.

Ali je religija prenehala funk- 30

cionalizirati? (Debata). 30

Psihične motnje na alkoholski podlagi. (Ivan Robida), bro- 90

širana 90

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- 1.20

tovinu. Za manjše naročila lahko pošljete poštni znamke.

King Coal. (Upton Sinclair). Povest iz zadnjega stražnika coloradskih premogarjev, vezana v platno. 1.20

Naročilom priložite poštni ali eksprešni money order, cek ali go- . . .